

zeyli ve değersiz gibi ayrıma, hatta kutuplaşmaya önyak olup benimseten, medya toplumunun ta kendisidir. Gerçi burada Malte Dahrendorf'un dediği gibi, çocuk ve gençlik edebiyatı bu yüzden yetişkin edebiyatının sahip olmadığı bir avantajını kaybetmiştir: Kalite açısından daha kapsamlı bir bütünlük özelliğini yitirmesi söz konusudur; ama bana göre bu geri döndürülemez bir gelişmedir. (Dahrendorf 1995, 159).

Çocuk ve gençlik edebiyatı alanında, düzeyli edebiyat olarak bir işlev tipinin ortaya çıkması herkeşçe olumlu karşılanmıyor; aksine, eleştirilenlerin sınırlı kabulünü gördü, hatta reddedildi (bkz. Dahrendorf 1997a, 1997b). Bu tip çocuk ve gençlik romanları, 70'li yılların edebiyat kavramları ve ideoloji eleştirileri bağlamında "eliter" ya da "edebiyat için edebiyat" olarak nitelendirildi (Hürlimann 1995, 12). Tam olarak yerine oturmuş medya toplumu, —70'li yıllardaki tartışmalarda da büyük rol oynayan— ilerici-özgürlükçü popüler ya da kitle edebiyatına ne ölçüde gerçekleşme şansı verecek, belli değil. Daha düzeyli çocuk ve gençlik kitabı yazarlarının ve yayınevlerinin verdiğiinden farklı bir cevap vermeleri olanaklı mı? Eliterlik konusundaki suçlamalar yersiz bana göre. Christine Nöstlinger'in *Der Spatz in der Hand* (Elimdeki Serçe), Tormod Haugen'in *Die Nachvogel* (Gece Kuşları), Gudrun Mebs'in *Das Sonntagskind* (Pazar Günü Doğan Çocuk), Dagmar Chidolue'nin *Pischmarie* ya da Renate Welsch'in *Drachenflügel* (Ejderha Kanadı) adlı romanlarının nesi eliter? Bu metinlerin çok az kişi tarafından mı okunması gerekiyor? Acaba yalnız çocuklar, hatta eğitimli ailelerin kız çocukları tarafından mı? Acaba tam da bunun tersinin olması gerekmiyor mu? Mümkün olduğunca geniş bir okuyucu kitlesine ulaşmak istemiyorlar mı bu tür romanlardan birkaçında — Özellikle Peter Hartling'in *Ben Liebt Anna* (Benjamin Anna'yı Seviyor) adlı romanında— söz konusu olduğu gibi. Daha düzeyli bir anlatım yönelimini edebi tekniklerle değiştirmek oldukça zor, bu nedenle de bu durumda çocuk ve genç okuyucuların sayısı düşecektir. Ancak bana göre bunun eliter edebiyatla hiçbir ilgisi yok. Ayrıca estetik üzerindeki vurgu ve düzeyli modern çocuk romanının zorluğu çoğu zaman abartı konusu oluyor —az önce saydığım romanlarda örneğin. Yine abartılı olan bazı anlatım biçimlerinin suçu, biraz da bu türün savunucularına ait.